

muše GLASILO SKUPŠČINE OBCINE LAŠKO

delo

Letnik VI. — Laško, marec 1972 — Številka 3 (55)

ŠE ENA POMEMBNA ZMAGA

• BOLJ KOT PRVI REFERENDUM V RADEČAH JE USPEL REFERENDUM 27. FEBRUARJA V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH RIMSKE TOPLICE, SEDRAŽ IN JURKLOŠTER • ENOTNOST IN SOLIDARNOST OBČANOV NA VIŠKU • POPREČNA UDELEŽBA NA VSEH VOLIŠČIH 94,1 % • ZA UVEDBO SAMOPRISPEVKA GLASOVALO 82,4 % VSEH VPISANIH VOLIVCEV • MED OTROCI V ŠOLI NEPOPIŠNO VESELJE

Tudi drugi referendum je uspel.

Uspeh je proti vsem najbolj optimističnim pričakovanjem in ocenam, ki so napovedovale 75 % do 80 % udeležbo s 70 % odločitvijo za samoprispevek.

Kljub slabemu vremenu in objavi zveznega izvršnega sveta, da so se zvišale cene nekaterim življenjskim potrebščinam, občanov, ki naj bi ta dan — v nedeljo, 27. februarja — rekli svoj »da« za uvedbo samoprispevka, ni odvrnilo. Ni jih odvrnilo niti v tem, da zaradi tega ne bi šli na volišča, niti v tem, da bi na referendumu ne glasovali za samoprispevek.

Nasprotno! Njihova pripravljenost in odločenost s svojim prispevkom pomagati, da bo nova šola v Rimskih Toplicah še do letošnje jeseni dograjena in usposobljena za pouk, da bo s samoprispevkom za gradnjo žalnice v Rimskih Toplicah in za gradnjo ter rekonstrukcijo lokalnih cest zbrano 43 milijonov starih dinarjev, je odločujoče vplivala na rezultate referenduma.

Rezultati so namreč naravnost presenetljivi. Od 2508 vpisanih volivcev jih je prišlo na volišča kar 2361 ali 94,1 %. Od teh se je za samoprispevek izreklo 2067 volivcev ali 82,4 % od vseh vpisanih. Proti uvedbi samoprispevka je glasovalo le 245 občanov ali 10,4 %, od vseh, ki so prišli na volišča.

Ko ocenjujemo posamezna področja vseh treh krajevnih skupnosti RIMSKE TOPLICE, SEDRAŽ IN JURKLOŠTER, potem z zadovoljstvom ugotavljamo, da se je po udeležbi na referendumu uvrstila na prvo mesto KS RIMSKE TOPLICE s 97,2 %, na drugo KS JURKLOŠTER

s 95,7 % in na tretje mesto KS SEDRAŽ s 93,5 %.

V KS RIMSKE TOPLICE je 100 % udeležbo zabeležilo volišče v LOŽAH, ki se je tudi sicer izmed vseh volišč kar z 90,06 % od vseh vpisanih volivcev izreklo za samoprispevek, čeprav so nekateri takšne rezultate napovedali za Lažiše.

Ob strani je ostala le neznatna pešica (10 %) tistih, ki so pravzaprav že od vsega začetka imeli pomisleke in so potem vseskozi oklevali, pa kdaj pa kdaj skušali ustvarjati med volivci tudi zmedo. Toda ostali so osamljeni in osramočeni pred veliko večino volivcev, ki so trezno in preudarno ocenili potrebo za takšno akcijo.

Zato je zmaga toliko pomembnejša, zato je ta referendum hkrati tudi velika zaupnica vodstvu družbenopolitične skupnosti ter političnim organizacijam v občini, da je pot za takšne in podobne akcije pravilna. Pravilna predvsem zato, ker se občani na takšen demokratičen način sami zavestno in prostovoljno odločajo za določene obveznosti.

S takšno odločitvijo je velika večina občanov z območja teh treh krajevnih skupnosti pokazala, kako zelo se zavedajo odgovornosti za zdravje, srečo in kulturno rast mladih pokolenj, s tem pa tudi dokazala svojo politično zrelost.

»Očka, mamica — hvala za vajin glas!« so bile tople in pristržne zahvale otrok, ki bodo jeseni letos napolnili učilnice v novi šoli. Zato je bilo na dan po referendumu navdušenje med njimi nepopisno.

Nedvomno gre za takšen uspeh na referendumu vse priznanje celotnemu političnemu aktivu in vsem prostevnim delavcem s tega območja, ki so na terenu ves čas spremljali potek priprav in znali ob vsaki priliki pojasnjevati občanom vse, kar jih je okrog tega zanimalo. Tako so občani šli na volišča z razčiščenimi vprašanji in se tudi brez pomišljanja odločili za samoprispevek.

V tednu pred referendumu, ko je bila odločitev o samoprispevku še na tehtnici, je bilo zapisano, da bo sprejet samoprispevek tudi veliko darilo ženam-materam, ki jim je bodočnost njihovih otrok največja vrednota.

TO DARILO JE SEDAJ ZA LETOŠNJI OSMI MAREC ZE PRED NJIMI!

Vsem občanom z območja krajevnih skupnosti Rimske Toplice, Sedraž in Jurklošter ponosni nad njihovo veliko zmago iskreno čestita tudi uredništvo! LEV TIČAR

TUDI REFERENDUM V LAŠKEM JE USPEL

Tik pred zaključkom te številke smo prejeli še podatke o rezultatih referenduma za samoprispevek, ki se počenši od 1. aprila 1972 dalje za dobo pet let uvaja na območju krajevnih skupnosti: LAŠKO, MARIJA GRADEC, BREZE, VRH NAD LAŠKIM in REČICA za gradnjo šolskega poslopja v Laškem ter za gradnjo in rekonstrukcijo lokalnih cest.

Referendum v teh krajevnih skupnostih je bil v nedeljo, 12. marca 1972.

Od 6168 vpisanih volivcev se je referendumu udeležilo 5069 občanov ali 82,2 %. Za samoprispevek je glasovalo 3643 občanov ali 59,06 %. Proti se je izreklo 1218 ali 19,7 % vseh vpisanih volivcev.

Lanska proračunska potrošnja

Pregled proračunske potrošnje za minulo leto je hkrati tudi prilika, da ugotovimo, do kakšne stopnje smo pravilno planirali tako proračunske dohodke na eni, kakor tudi proračunske izdatke na drugi strani. Rezultat, ki ga lahko iz te primerjave potegnemo, je osnova za še pravilnejše odločanje v vsekakor zelo »težkem« predstojećem proračunskem letu.

Proračun občine Laško za leto 1971 je izkazoval po rebalansu, 8.100.400,00 dinarjev planiranih dohodkov in prav toliko izdatkov. Od teh dohodkov je proračun realiziral 8.446.856,47 dinarjev ali 104,3 % celotnih dohodkov, kar predstavlja presežek za 4,3 % oziroma v absolutnem znesku za 346.456,47 dinarjev.

Upošteva je realizirane izdatke, ki so znašali 8.486.473,39 dinarjev in so bili porabljeni za 386.073,39 dinarjev več, kolikor je znašal plan, so bili celotni izdatki glede na ustvarjene dohodke prekoračeni za 39.616,92 dinarjev. Ta presežek izdatkov bo moral biti prenešen na letošnje leto kot primanjkljaj oziroma nepokrita izguba.

Morda je na prvi pogled težko razumljivo, da se je pojavil primanjkljaj, ko so vendarle vse glavne vrste dohodkov presežene. Ob iskanju vzroka za takšno stanje ne smemo prezeti dejstva, da obsegajo proračunski izdatki tudi posebno postavko proračunske rezerve v višini 615.662,00 dinarjev, za katero pa ob sprejemu proračuna ni bil predviden, oz. postavljen plan (posebna rezerva bo obravnavana v nadaljevanju).

Kot je bilo že omenjeno, so bile vse glavne vrste dohodkov realizirane nad 100 %, tako:

		v absolutnem znesku preseženi za dinarjev
— prispevki	101,6 %	65.474,34
— davki	102,5 %	73.409,39
— taks	108,1 %	46.809,83
— dohodki po poseb. zvez. predpisih	157,6 %	121.058,70
— razni drugi dohodki	135,0 %	18.004,06
— dopolnilna sredstva	122,0 %	34.483,50

Pri oceni nekaterih vrst dohodkov ugotovimo, da smo prispevek iz osebnega dohodka od delovnega razmerja, ki predstavlja najpomembnejši vir proračunskega dohodka — kar 52 % vseh proračunskih dohodkov — dosegli za 3,4 % več, kot pa je znašal plan.

Stopnja tega prispevka se je tekom lanskega leta znižala od 5 % na 4,5 % glede na to, da je občinska skupščina na svojem zasedanju dne 4. 6. 1971 sprejela stabilizacijsko — akcijski program občine Laško, s katerim je sklenila, da se spričo delne razbremenitve gospodarstva prispevna stopnja zniža. Znotraj tega znižanja se je za občinski proračun znižala za 0,3 %, za financiranje vzgoje in izobraževanja pa za 0,2 %. Med dohodki tega prispevka se pojavlja tudi 0,5 % prispevek, ki je namenjen skladu za financiranje družbene dejavnosti za investicije v šolstvu. Prvotno je bil le-ta predviden kot izven proračunski dohodek, pozneje pa ga je služba družbenega knjigovodstva začela izločati najprej na proračun in potem na sklad. Tako je ta del dohodka v višini 563.713,80 dinarjev prikazan v proračunski bilanci med dohodki in izdatki v enakem znesku in zato ni vplival na proračunsko zmogljivost.

Prispevek iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti je dosegel realizacijo, 114,9 %, kar je še kar ugodno, čeprav bi

lahko bil njegov planiran obseg morda nekoliko višje postavljen.

Prispevek iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih dejavnosti je dosežen z 88 %, prispevek od skupnega dohodka občanov pa z 111,6 %.

Davki so z izjemo davka od prometa blaga na drobno in davka na tujo delovno silo pomembno preseženi. Davek od prometa blaga na drobno je v izpadu za 44.700 din ter davek na tujo delovno silo za 4.006 dinarjev.

Dohodki od taks so prekoračeni pri vseh vrstah taks, predvsem pri turističnih taksah, katere pa niso vplivale na

IVICA ŠENTJURC

proračunsko zmogljivost, ker jih je bilo potrebno odvzeti turističnim društvom, na čigar območjih so bile zbrane.

Podobna ugotovitev velja tudi za dohodke na prispevek za uporabo mestnega zemljišča, ki je bil presežen za 57,6 % ter v višini 331.058 din odveden v ustrezen sklad.

Razni drugi dohodki so bili doseženi za 68.035,50 din; od tega odpade na del premije za zavarovanje proti požaru 48.204 din, na kateri je udeležen gasilski sklad občine. Tudi namenska dopolnilna sredstva izkazujejo presežek za 9,0 % glede na to, da je republika dodelila občini večja sredstva, kot je bilo prvotno predvideno. Dopolnilna sredstva, ki so bila realizirana za 249.600 dinarjev, so bila namenjena za naslednje namene: za priznavalnine, za zdravstveno zavarovanje socialno ogroženih kmetov, za priznavalnine kmetom-borcem in za socialne podpore.

V okviru razpoložljivih sredstev se je gibal tudi potrošnja, ko smo za financiranje proračunskih potreb potrošili 8.486.473,39 din ali za 0,4 % več, kot pa je proračun ustvaril dohodkov.

Za izobraževanje in vzgojo smo potrošili 98.910,20 dinarjev ali 82 %. Za kulturno prosvetno dejavnost 765.430,29 din ali 102,2 %; od teh odpade 563.713,80 dinarjev za sklad za financiranje družbenih dejavnosti, kulturna skupnost pa je prejela 201.626,49 din.

Za socialno skrbstvo namenjena sredstva v planirani višini din 1.096.300,00 so bila porabljena za 86.000,00 din manj. Potrebno je opozoriti, da so bili poravnani v letošnjem letu nekateri računi za domske oskrbnine za mesec december 1971. Tako torej letošnja potrošnja, ki se nanaša na leto 1971 ustreza znesku neporabljenih sredstev 31.12. 1971.

Za zdravstveno varstvo smo potrošili 245.854,00 dinarjev oz. 99,2 %, za komunalno dejavnost 216.544,55 dinarjev ali 83,6 %.

Za potrebe predsedstva občinske skupščine, upravnih organov in uprave javne varnosti smo potrošili 2.607.630,55 din oz. 95,2 %.

Upravni organi so prejeli

OBČINSKA SKUPŠČINA V MARCU

Predvidoma proti koncu marca bo seja občinske skupščine, na kateri bodo odborniki med drugim obravnavali tudi predlog proračuna za leto 1972, osnutek odloka o davkih občanov, predlog odloka o kategorizaciji lokalnih cest, osnutek odloka o občinskih upravnih taksah ter program družbenoekonomskega razvoja občine za leto 1972.

To gradivo bo pred tem tudi predmet razprav na zborih volivcev. Zbo-

svoyo osnovno dejavnost 2.155.020,40 dinarjev oz. 97,1%.

Obveznost, ki je ostala nepokrita za sklad za financiranje gospodarske in komunalne dejavnosti za dejavnost krajevnih skupnosti v višini 84.000,00 dinarjev bo moral pokriti letošnji občinski proračun.

Planirana sredstva za krajevne skupnosti so znašala 500.000,00 din in so bila porabljena 83,2 %. Družbeno-politične organizacije in društva so prejela 485.157,20 dinarjev oz. 103,7 %. Prekoračitev izhaja iz presežene postavke izdatka za gasilski sklad, ko je le-ta bil planiran v manjšem znesku, kot pa je znašala poraba.

Za negospodarske investicije smo potrošili 750.580,30 dinarjev; od teh za dopole anuitete 364.929,20 dinarjev. Za gospodarske posege je bilo porabljeno 84.521,80 dinarjev oz. 44,5 %. Procent izvršitve pri slednjem glavnem namenu je nizek zato, ker je ostala nepravilna na obveznost skladu za gospodarske in komunalne dejavnosti v višini 11 milijonov starih dinarjev, katere bo potrebno pokriti v letošnjem letu! Medobčinske službe so prejele 759.770,00 dinarjev ali 114,1%.

Kot je bilo že omenjeno, se je med izdatki proračuna v lanskem letu prvič pojavila postavka posebne proračunske rezerve, ki se je obračunavala od preseženih dohodkov nad 10,8 % ter izločala na poseben račun po zveznem predpisu. Osnova za obračun te rezerve je torej skupen znesek dohodkov, doseženih v letu 1971 od prispevkov iz osebnega dohodka, prometnega davka, carin in sodnih taks. Če je bila izračunana osnova za več kot 10,8 % večja od dohodkov, doseženih v istem obdobju leta 1970, je SDK takšen presežek izločila na poseben račun.

Do 31. 12. 1971 je bilo obračunane in izločene posebne rezerve za 615.662,00 dinarjev. To so v bistvu nerazporejeni dohodki, ki so v proračunu kot neplanirani povzročali določen izpad. Po zveznem zakonu o evidentiranju obveznosti določenih uporabnikov družbenih sredstev in o načinu njihove poravnave, ki je izšel konec leta 1971, je bilo možno za pokritje nepravilnih obveznosti koristiti sredstva posebne rezerve. Ker vsa razpoložljiva sredstva z žiro računa niso zadostovala za pokritje obveznosti, so bila tako uporabljena sredstva na izločenem računu posebne rezerve v višini 219.623 dinarjev.

Na koncu želim poudariti, da prikazano stanje proračunskega financiranja vsekakor dovoljuje celo vrsto zaključkov, ki so seveda lahko zelo odvisni od tega, iz kakšnega zornega kota se na celotno proračunsko problematiko gleda, zato tudi ne nameravam dati kakih osebnih zaključkov.

Vsekakor pa lahko trdim, da je na podlagi navedenega mogoče ugotoviti, da so bila proračunska predvidevanja v glavnem razen redkih izjem, zadovoljiva, kar naj bo podlaga za pravilno načrtovanje potrošnje v letu 1972.

ri volivcev bodo predvidoma v dneh od 18. do 27. marca 1972.

V razmeroma kratkem časovnem razdobju bodo ti zbori volivcev že drugi v tem letu. Vsekakor bodo zanimivi predvsem v tistih delih dnevnega reda, ko bo tekla razprava o kategorizaciji lokalnih cest ter o sredstvih razporejenih v občinskem proračunu za financiranje določenih dejavnosti.

POL LETA PROIZVODNJE STYROPORA

Ko je v aprilu lani gradbeno podjetje INGRAD pričelo s prvimi zemeljskimi deli na pomladno prebujajočem se travniku, ni razen največjih optimistov nihče verjel, da bo tu v pokritem in ograjenem prostoru že v nekaj mesecih stekla nam doslej neznana nova proizvodnja. Načrtovalci ali bolje rečeno idejni nosilci te proizvodnje so nase prevzeli veliko materialno, a še večjo moralno odgovornost do kolektiva in bližnje okolice.

Redki nasprotniki že tedaj povsem jasne in od samoupravnih organov sprejetega koncepta preusmeritve in nekateri črnogledi posamezniki sicer pristaši tega koncepta, so odgovornim v podjetju s svojim obnašanjem dajali novih moči in vzpodbude za resnično dosego tega cilja. Dasi smo se pobudniki in zagovorniki tega »mini« programa proizvodnje styropora že od vsega začetka zavedali, da bo ta načrtovana proizvodnja naš močan adut pri kreditorjih za akceptiranje in financiranje celotnega preusmeritvenega programa, smo kasneje ugotovili, da je bil to celo najmočnejši faktor, s katerim smo si pridobili zaupanje v našo sposobnost.

Pritrditi moramo, da je izvajalec teh del gradbeno podjetje INGRAD s kvaliteto izvedbenih del, kakor tudi dogovorjenimi roki v celoti opravičil naše zaupanje. Prav tako je vse pogodbene obveznosti izpolnila tudi firma Wieser z Dunaja in nam do roka izdobavila opremo in s svojimi strokovnjaki vzpostavila proizvodnjo, za kar jim gre vse priznanje. Ne nazadnje so tudi naši mojstri in delavci z največjo voljo in zagnanostjo s svojim delom celo v podaljšanem delovnem času funkcionalno povezali in omogočili celotni tehnološki proces.

Zahvaljujoč veliki vnemi, skrbi in čutu odgovornosti vseh so torej prvi bloki styropora prišli iz proizvodnje okrog 10. avgusta, to je po dobrih 4 mesecih od pričetka prvih zemeljskih del. Ko pa smo konec oktobra dobili že prve rezultate o preizkusu kvalitete tega materiala, je bil naš uspeh popoln.

V novi proizvodnji smo poleg dveh mojstrov strojne stroke zaposlili izključno delavce z dolgoletno rudarsko prakso, ki so do tedaj kot delovni invalidi opravljali razna lažja dela. Mojstri in delavci iz dneva v dan vse bolj spoznavajo podrobnosti tehnološkega procesa, kar njihovo zanimanje povečuje in zagotavlja, da bodo tudi rudarji sposobni za zahtevnejša, vendar pa občutno lažja dela.

V približno polletni proizvodnji smo dosegli količino 5.800 m³ gradbenega styropora, kar znaša vred-

AVGUST PINTER

nostno 1.740.000 din. Od tega smo ga prodali 1.707 m³ za 584.000 din.

Zaloga 4.100 m³ je res precejšnja, če pri tem ne bi upoštevali dejstva, da se v gradbene namene lahko prodaja le 3 mesece odležan material, ker le tak ima lahko vse predpisane lastnosti. Zaradi tega dejstva nas takšna zaloga ne skrbi, ker je poleg navedenega nastala v mrtvi gradbeni sezoni in ob zelo majhni angažiranosti prodajne službe, ki jo je do sedaj predstavljal le en sam prodajni referent.

izvodnjo styropor embalaže in takozvanih kombi plošč. Vsa ta proizvodnja bo letos zanesljivo že dosegla najmanj polovico dosedanje vrednosti celotne proizvodnje rudnika z vsemi obrati.

Ko tako ocenjujemo polletne izkušnje in rezultate obravnavane nove proizvodnje, lahko kljub težavam, katerih se zelo resno zavedamo, optimistično gledamo v prihodnost, ki nam je sedaj že zelo jasno načrtana. Skupna investicija 54.000.000 din, ki je odobrena in v celoti pokrita, se prav te dni pričinja tudi že fizično realizirati. Vsa ta sredstva bo ko-

Mamici za praznik

Oj, mamica, dovoli mi,
da te pobožam krog oči,
za vsak pogled, za vsak nasmeh
za solze žalosti v očeh.

Oj, mamica, naredi to
in skloni k meni se ljubo,
da ti povem, kar vem in znam,
kako te srčno rada jaz imam.

Oj, mamica, dovoli mi,
da te poljubim za skrbi,
da te objamem na vso moč,
za sleherno prečuto noč.

Iz glasila literarnega krožka
Osnovne šole Antona Aškercarja
Rimske Toplice —
»RIMSKI VRELEC«

Poleg novih tehničnih kadrov, ki so že pokazali svoje sposobnosti in bo njihova prava vrednost povsem očita, ko bo v celoti stekla nadomestitvena proizvodnja premogovniku, prav ta čas formiramo novo komercialno službo, brez katere pa že obstoječa navidez majhna proizvodnja ne more več biti.

Te kratke izkušnje kažejo, da je bila sicer optimistično napovedana kapaciteta tega obrata 40.000 m³ letne proizvodnje v zelo realnih mejah. Poleg obstoječe proizvodnje blokov klasičnega gradbenega styropora že proizvajamo tudi styropor tepihe. V teku leta bomo že pričeli tudi s »pro-

lektiv moral v zelo kratkem času 5 let z 8 in 6,5 % obrestmi tudi vrniti, kar nas niti ne preseneča, ker se zastoj res ničesar nismo nadejali.

Upravičeno se nadejamo, da bodo člani kolektiva vzdržali tudi še v letošnjem težkem letu izgradnje, kajti do konca avgusta letošnjega leta bo s pokrito površino dodatnih 6.000 m² proizvodnih površin in izgradnjo energetskega objekta povsem jasno, da se je preusmeritev premogovnika resnično pričela. Prepričani smo, da bo s tem tudi perspektivno rešena zaposlitev vseh hudačamskih rudarjev.

ZAČRTANA POT

RAZVOJU KMETIJSTVA V OBČINI LAŠKO

OBČINSKA SKUPŠČINA JE V DECEMBRU LANI SPREJELA PROGRAM RAZVOJA KMETIJSTVA V PRIHODNJEM PETLETNEM OBDOBJU OD 1971 — 1975. SPREJETJE PROGRAMA RAZVOJA JE REZULTAT PRIŽADEVANJ ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI, NA POBUDO RAZNIH INSTITUCIJ V REPUBLIKI IN TUDI V SAMI OBČINI.

ZAČRTANA POT RAZVOJA KMETIJSTVA V OBČINI JE NEDVOMNO ZANIMIVA ZA ŠIRŠI KROG BRALCEV, ZATO PODOJAMO NEKATERE ZNAČILNOSTI PROGRAMA.

Začrtana pot razvoja izhaja iz ocene in analize obstoječega stanja kmetijstva v občini. Naše kmetijstvo je razdrobljeno, prevladujejo majhna posestva, saj poprečna velikost posestva znaša komaj 2,8 ha. Kmetijska gospodarstva so slabo opremljena, opremljenost s stroji je le tolikšna, da lahko govorimo o zametku opremljanja naših kmetij s stroji na motorni pogon. Standardnih traktorjev je v občini bilo lani le 35; precej več je na območju občine kosilnic, katero ima že vsaka tretja kmetija in motornih žag.

V naši občini je zelo velika migracija kmečkega prebivalstva, na kmetijah ostajajo predvsem starejši prebivalci. Zato je vprašanje opremljenosti naših kmetij s stroji še posebej problematično.

MOŽNOSTI RAZVOJA KMETIJSTVA V OBČINI SO PREDVSEM V ŽIVINOREJI

Naravne razmere v naši občini ne omogočajo raznovrstne kmetijske proizvodnje. Najugodnejša je usmeritev proizvodnje kmetijskega območja na govedorejo. Možno je intenzivnejše izkoriščanje zelenih površin in predelava pridelkov travinja v govedorejske proizvode. Za ekonomsko uspešno proizvodnjo je nujna večja intenzivnost in specializacija kmetijstva. Seveda bo treba omogočiti prodajo tržnih viškov povečane proizvodnje.

S tem namenom Kmetijska zadruga Laško uvaža vedno širšo odkupno mrežo za mleko. Trenutno je odkup mleka vpeljan na območju:

Vrhovo—Brunk—Podkraj (delno), nato teče proga preko Rimskih Toplic do Laškega in naprej v Celje. Poleg te linije je odkup vpeljan še na območju vasi: Harje—Stopce—Selo—Vrh nad Laškim—Male Grahovše—Loke—Velike Grahovše—Zigon—Podgorica—Velike Gorelee—Laška vas—Brodnice in vse vasi in zaselki, ki gravitirajo na dolino Gračnice do Rimskih Toplic. Odkupuje se tudi na Svibnem in območju Šmarjete do Marnega. V letu 1972 bo proga zajela še Rečiško dolino in vse zaselke, ki gravitirajo na dolino Lahomšičice od Harja do Reke.

Na teh območjih se bo v prihodnjem petletnem obdobju pričelo organizirano preusmerjanje v kombinirano proizvodnjo mleka in mesa. Evidentiranih je 70 kmetij, ki se bodo najbolj intenzivno preusmerjale in postale glavni tržni proizvajalci mesa in mleka.

Na ostalih območjih, kjer zaradi prevelike oddaljenosti od cestnega omrežja odkup mleka ni mogoč, se

JANKO GOLOB
dipl. oec.

bodo preusmerjali v pitanje mladih govedi. Intenzivno se bo preusmerjalo 30 kmetij.

Predvidoma se bo proizvodnja mleka povečala od 1.640.500 litrov v letu 1971 na 3.018.690 litrov v letu 1975, kar pomeni povečanje za ca. 80 %. Od te količine se bo količina mleka, ki se proda mlekarni, povečala od 282.000 litrov v letu 1971 na 1.218.700 litrov v letu 1975, kar pomeni več kot štirikratno povečanje. Glavni porast proizvodnje bodo nosile preusmerjene kmetije, ki bodo redile približno 800 krav molznic, od skupnega števila 2000 krav (l. 1975). Dvig proizvodnje mleka temelji največ na zvišanju molznosti krav, le delno pa na povečanju števila molznic (predvsem čistopasemskih).

Kot smo že omenili, bo na odročnejših območjih glavni poudarek na pitanju živine. Doseči bo potrebno kvalitetni premik od pitanja volov, katerih meso v sedanjem času ni več čislano, na pitanje mladih govedi. Pri mladem pitanem govedu je namreč, poleg višje tržne cene za kg mesa, možno doseči večji prirastek na enoto vzdrževalne krme. Skupno naj bi se proizvodnja mladega pitanega goveda povečala za 150.000 kg, volov pa zmanjšala za 40.000 kg.

PREUSMERITVENI PROGRAMI KMETIJ

Da bi se vse te naloge lahko realizirale, bo za vsako kmetijo izdelan preusmeritveni program skupno za 100 kmetij. Glede na možnosti fi-

nanciranja se predvidevajo naložbe v traktorje (do leta 1975 skupno 53 traktorjev), v izgradnjo novih hlevov (7), adaptacijo hlevov (25), izgradnjo silosov (30), nabavo molznih strojev (32) in drugo.

Za vse predvidene naložbe bi bilo potrebnih približno 10.638.000 dinarjev, pri čemer bi bilo treba zagotoviti iz hranilnice pri KZ in občinskem skladu vsaj toliko sredstev, da bo pokrita minimalna udeležba, ki je pogoj za najetje bančnih kreditov. Pri tem bo potrebno zagotoviti tudi 30% udeležbo kmetov.

POVEČANJE PORABE UMETNIH GNOJIL

Glede na precej ambiciozen načrt povečanja kmetijske proizvodnje bo potrebno občutno povečati uporabo mineralnih gnojil, ker je založenost tal s hranili zelo slaba. Po načrtu se bo poraba umetnih gnojil v petih letih povečala za petkrat, tako da bo znašala v l. 1975 160 kg gnojil na ha. Na celem območju bo porabljenih 1250 ton gnojil.

ODLOČILEN DEJAVNIK ZA IZVEDBO PREDVIDENEGA RAZVOJA KMETIJSTVA BO POSPEŠEVALNA SLUŽBA

Od kmetijske pospeševalne službe bo odvisno, če bodo vse zastavljene naloge realizirane. Služba je organizirana pri Kmetijski zadrugi Laško. Za uspešno delo bi bilo potrebno zaposliti še najmanj 3 kmetijske strokovnjake — pospeševalce. Za ta namen bo potrebno nameniti več sredstev in je to tudi naloga kmetijskega sklada za pospeševanje kmetijstva, ker KZ za lastnimi sredstvi ne bo zmogla tolikšnega bremena.

Ugotovimo lahko, da bo večji napredek kmetijstva možno doseči le z organizirano akcijo vseh gospodarskih in družbenih dejavnikov v občini.

Z intenzivnejšim razvojem kmetijstva bo možno povečati narodni dohodek tudi v tej, v naši družbi precej zapostavljeni, dejavnosti in s tem preprečiti nadaljnje pretirano odse-ljevanje ljudi z dežele v mesta.

NE ODNEHAJ, DOKLER
DOBRO NI BOLJŠE IN DO-
KLER BOLJŠE NI POSTALO
NAJBOLJŠE!

TELESNA KULTURA V 1972. LETU

OD MATERIALNE OSNOVE BO ODVISNO URESNIČENJE NJENEGA PROGRAMA

Občinska zveza za telesno kulturo Laško je imela na svoji seji 17. februarja 1972, vodil jo je njen predsednik Vinko Lavrinc, precej zahteven in pomemben dnevni red. Bistvo seje je bilo predvsem na treh vprašanjih:

1. Ocena dela društev in občinske zveze za telesno kulturo v 1971. letu
2. Dokončna razporeditev denarnih sredstev 1971. leta glede na delovne uspehe društev v preteklem letu
3. Program dela za leto 1972.

Ker na seji še ni bila podana ocena dela vseh društev v občini, bi o tej zadevi še ne kazalo pisati. Omembe vredna je ugotovitev, da se občinska zveza ni zadovoljila samo s formalnim poročanjem društev o njihovem delu, pač pa je zadožila posamezne člane zveze, da se udeležijo sej upravnih organov ali občnih zborov društev in športnih klubov ter tako iz prve roke zvedo, kakšno je stanje v posameznih društvih. Na takšen način skuša dobiti zveza z vsemi telesno-kulturnimi in športnimi združenji in društvi tudi kar najtesnejše stike.

Takšno delo nam dá slutiti, da se je tudi pri občinski zvezi za telesno kulturo nekaj spremenilo in da lahko pri njenem delu pričakujemo določen preobrat. Vsi navzoči člani zveze so bili enotni v ugotovitvi, da bo le s tesnim sodelovanjem zveze z društvi možno doseči tudi kvaliteten napredek ter da morajo biti vsi člani zveze aktivni in si osebno prizadevati k hitrejšemu razvoju telesne kulture v občini. Poleg veliko dobre volje za delo, ki se je pokazala na seji in poleg nekaterih konkretnih uspehov v zadnjem času, se je več udeležencev vedno znova vračalo na staro vprašanje: **ko bi bilo zagotovljeno le več sredstev!** Ko smo slišali nekatere številke, koliko stane tekmovanja v nekaterih nogometnih in rokometnih ligah, koliko morajo plačati laški košarkarji kot najemnino za uporabo dvorane v Domu D. Poženela v Laškem za eno sezono, smo si bili vsi tudi enotni, da so takšne trditve umestne.

Občinska zveza za telesno kulturo je sprejela svoj letni program dela, ki pa temelji seveda na predpostavki, da ji bodo za njeno dejavnost odobrena potrebna sredstva v občinskem proračunu. Program zveze za leto 1972 predvideva, da je treba do septembra 1972 pripraviti analizo stanja telesno vzgojnih društev na območju občine ter na podlagi te analize sestaviti nato program razvoja telesne kulture do leta 1975.

Kot nadaljnjo nalogo si zveza postavlja razširitev in utrditve že obstoječih društev in sicer tako na organizacijskem, kadrovskem in materialnem področju. Predvidena je ob-

novitev obstoječih športnih objektov, nadaljnja koordinacija in usmerjanje društev, aktivna vključitev v program, ki ga zahteva splošni ljudski odpor, sodelovanje z drugimi družbeno političnimi organizacijami v občini itd.

Občinska zveza je sprejela pomembno načelo glede delitve sredstev, namreč, da bo v letu 1972. veljalo bolj kot doslej načelo, da bo merilo za delitev finančnih sredstev temeljilo izključno na aktivnosti posameznih društev, njihovi prizadevnosti in širini — obsegu njihovega dela.

Povsem konkreten in časovno opredeljen je že tudi tekmovalni program zveze za leto 1972. Ta program obsega predvsem izvedbo najrazličnejših občinskih tekmovanj. Program ne gre preveč v širino, saj zajema le tista tekmovanja, katerih panoge v občini društva največ gojijo. Program so začeli uresničevati smučarji, ki so že izvedli občinsko prvenstvo pionirjev in pionirk v orientacijskem pohodu na smučeh v mesecu februarju v Radečah. Zmagovalna ekipa se bo udeležila republiškega prvenstva.

Pregled tekmovanj po posameznih mesecih je naslednji:

FEBRUAR:

Občinsko prvenstvo pionirjev šolskih športnih društev za alpske discipline ter prvenstvo pionirjev in pionirk v orientacijskem pohodu na smučeh.

MAREC:

Občinsko prvenstvo šolskih športnih društev v gimnastici v Radečah.

Občinsko prvenstvo v namiznem tenisu za vse kategorije v Radečah.

APRIL

Občinsko prvenstvo v rokometu za vse kategorije v Radečah.

MAJ — JUNIJ

Občinsko prvenstvo za pionirje in pionirke v atletiki v Radečah.

JULIJ — AVGUST

Občinsko prvenstvo za vse kategorije v plavanju v Rimskih Toplicah ali v Radečah.

SEPTEMBER — OKTOBER

Občinsko prvenstvo v košarki in nogometu v Laškem.

DECEMBER — JANUAR

Občinsko prvenstvo v alpskih disciplinah in smučarskih tekih v Radečah ali v Laškem.

Takšen je torej v grobem letni program občinske zveze za telesno kulturo Laško za leto 1972. Program je brez dvoma realen in uresničljiv. Da pa bo možno pripraviti, oziroma pripravljati pripadnike društev na vsa ta tekmovanja skozi vse leto, če bomo hoteli doseči, da bo delo na področju telesne kulture neprekinjeno, potem moramo **zagotoviti** še tudi drugo stran, t. j. **materialno osnovo**. O tej pa že ne odloča več občinska zveza, ampak povsem drugi dejavniki. Mislím, da je prav od teh v veliki meri odvisno, v kakšni meri bo program dela občinske zveze za telesno kulturo uresničen, saj je sicer občinska zveza pripravljena napraviti po organizacijski in strokovni strani vse, da bo dosegla zastavljeni cilj. Upajmo, da ne bodo tisti, ki bodo odmerjali finančna sredstva, preskopi in da za delo pripravljeni telesno vzgojni delavci ne bodo naleteli pri svojih zahtevah po finančni pomoči na povsem gluha ušesa.

PAVLE AJDNIK, dipl. ek.

Dobri obeti za cesto na Gračnici

Cesta v Gračnico predstavlja za Tovarno lesne galanterije Rimske Toplice ozko grlo. Cesta je slaba, poteka pa še skozi podvoz in železniški prelaz, kar ovira odvoz izdelkov iz tovarne in seveda dovoz potrebnega materiala v tovarno, prevoz delavcev, skratka ves promet.

Da bi ta problem rešili, so lani TLG, ZZTP in Skupščina občine Laško pristopili h gradnji novega cestnega odseka od železniške čuvajnice v Gračnici do tovarne. V začetku je bilo videti, da pri delu ne bo težav, kmalu pa se je na več mestih začela udirati zemlja na levi strani ceste, kjer ta poteka ob strmem hribu, potem pa so se udrili trije plazovi.

Projektivni biro za urejanje hudoornikov iz Ljubljane je avgusta

lani pripravil projekt za ureditev potobčij in zemeljskih plazov.

Plazovi bodo zavarovani s kaštami iz železobetonskih elementov na betonskem podstavku. Za odvajanje vode so predvidene drenažne cevi in drenažni peščeni sloj.

Od kašte do kašte je predviden betonski obložni zid, ki bo ob enem tudi podporni zid.

Brežine nad kaštami bodo odvodnjavane po drenažnih rebrih, obrobje plazov pa bo okraseno in zastavljeno.

Gradbena dela izvajaja Podjetje za urejanje hudoornikov Ljubljana. Vreme jim precej nagaja, ker se zaradi deževja udirajo novi plazovi.

Ko se bo vreme izboljšalo, bodo dela nadaljevali.

JANA MEJAC

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM KRAJEVNE ORGANIZACIJE VERUJEM V DELAVSKI

Tovariša Zdenka Rainerja predsednika krajevne organizacije SZDL Radeče sem obiskal, ko je pregledoval in analiziral rezultate referenduma o krajevnem samoprispevku, namenjenem dograditvi osnovne šole v Radečah ter snoval načrte za delo socialistične zveze v naslednjem obdobju.

Rad se je odzval vabilu, da za bralce »Našega dela« odgovori na nekaj vprašanj.

Vprašanje:

TOVARIŠ PREDSEDNIK, ORGANIZACIJA SZDL V RADEČAH JE V ZADNJIH DVEH LETIH DOSEGLA LEPE USPEHE. ALI LAHKO POVEŠ, PROSIM, KAKO STE TO DOSEGLI?

Odgovor:

»Organizacija socialistične zveze je bila v Radečah pred leti zelo aktivna, ko ji je predsedoval tov. prof. Janez Pešec. Po izvolitvi tov. Pešca za republiškega poslanca in prevzemom še drugih dolžnosti, je prišla na vodstvo socialistične zveze druga garnitura, ki pa se pri tem delu ni dovolj znašla, kajti aktivnost organizacije je močno padla.

V začetku leta 1970 je bilo izvoljeno novo vodstvo. Moram reči, da so vsi člani upravnega odbora, zlasti pa izvršnega odbora sprejeli delo v socialistični zvezi zelo resno in odgovorno. Pripominjam, da smo se z vsemi člani izvršnega odbora predhodno dogovorili glede prevzema posameznih funkcij, ki jih opravljajo zelo uspešno še danes. Socialistična zveza v Radečah je danes tista politična sila, ki vodi, usmerja in daje ton vsemu družbenemu dogajanju v kraju.«

Vprašanje:

KAKŠNA JE ORGANIZACIJSKA STRUKTURA ORGANIZACIJE IN VODSTVA?

Odgovor:

»V aprilu 1971 smo prešli na kvalitetnejšo vodstveno strukturo. Formirali smo krajevno konferenco. V stalnem sestavu krajevne konference je 41 članov, ki so jih delegirale delovne in družbene organizacije ter društva.

Konferenca ima sedemčlanski izvršni odbor: predsednika, tri podpredsednike (za gospodarska in komunalna vprašanja) društva in družbene organizacije ter zdravstvo in socialno skrbstvo; sekretarja za organizacijska vpra-

šanja in informacije; tajnika ter glavnega blagajnika.

Moram reči, da je vodstvena struktura zelo ugodna, saj je predsednik za društva in družbene organizacije ravnatelj osnovne šole in republiški poslanec profesor Pešec; podpredsednik za gospodarska in komunalna vprašanja je tov. Hočvar, podpredsednik Skupščine občine Laško itd.

Predsedniki podružnic SZDL (Hotemež, Obrežje, Žebnik-Močilno, Jelovo in Prnovše), so po položaju člani izvršnega odbora.«

Vprašanje:

ALI MENIŠ, DA SO PREBIVALCI RADEČ IN OKOLICE V ZADOSTNI MERI SEZNANJENI Z AKTUALNIMI VPRAŠANJI KRAJA, IN KAJ BI PRI TEM LAHKO ŠE STORILI?

Odgovor:

»Ne. Res je, da ljudje dobe informacije po različnih poteh: na zborih volivcev, na zborih obča-

nov potom našega internega glasila — Informativnega biltena, ki ga izdajamo po potrebi. Doslej je izšlo 5 števil. Bilten dobe brezplačno vsa gospodinjstva. Prebivalci so z vsebino zadovoljni, saj objavljamo prispevke o naših specifičnih vprašanjih. Iz tega mesta naj se zahvalim tovarni papirja Radeče, ki omogoča brezplačno izdajo biltena ter članom socialistične zveze v upravi za prostovoljno delo. Nadalje nekaj informacij dobe od občinskega časopisa »Naše delo« in drugega dnevnega oziroma tedenskega tiska, malo ali skoraj nič pa z radia in televizije. Razmisliti bo treba še o drugih oblikah obveščanja. V mislih imam amatersko radijsko postajo.«

Vprašanje:

OMENIL SI AMATERSKO RADIJSKO POSTAJO. BI BIL LAHKO BOLJ KONKRETEN?

Odgovor:

»Da. V vodstvu socialistične zveze že dalj časa razmišljamo o možnosti postavitve radijske postaje v Radečah.«

Vprašanje:

ALI SO REALNE MOŽNOSTI ZA USPEH?

Odgovor:

»Upam.«

Vprašanje:

KAJ PRISTEVAŠ MED NAJVEČJE USPEHE ORGANIZACIJE SZDL V RADEČAH V LETU 1971?

Odgovor:

»Praznovanje krajevnega praznika in priprave ter izvedba referenduma za krajevni samoprispevek, namenjen dograditvi osnovne šole v Radečah.«

Vprašanje:

REKEL SI PRAZNOVANJE KRAJEVNEGA PRAZNIKA; KAKŠEN OBSEG JE IMELO?

Odgovor:

»Praznovanje krajevnega praznika je v letu 1971, kot prejšnje leto, doseglo resnično velik obseg. V devetih dneh, toliko časa je namreč trajalo praznovanje, se je zvrstilo prek dvajset telesno-vzgojnih, športnih, kulturno-prosvetnih, zabavnih in drugih prireditvev. Vse prireditve so bile na ustreznem nivoju in dobro obi-

kane. V pripravi sodelovalo na reditev pa si 5000 ljudi.«

Vprašanje:

IN REFERENDUM?

Odgovor:

»Da, resnično. Naša največja zmaga v političnih silah, hredno visokega šega področja vila 3796 volivcev, udeležilo 3496 volivcev ali 80,3% glasov je bilo.

Če upoštevamo liko volivcev v odstotkih (v J. bolnišnicah, v vanju itd.) je referendum žili resnično. uspeh je pri po mojem smo uspeli v povezati orga krajevne skupnosta, Vrha Svibna in Rad

Vprašanje:

KAKO KOT PRAVILNOSTIČNE ZVEZE DOBRO ZNANJE?

Odgovor:

»Moram prbeno življenje razgibano. S reči, da sem in da se ne bi šati.«

Vprašanje:

RADEŠKA MUZIKALNA ZVEZA JE BILA 1959 NAJBOLJŠA ORGANIZACIJA V KRAJU. PREJELA JE MNOGO MLADOSTI, KAJTI VARNOST RADIJSKE POSTAJE, ALI JE NICA PREJŠNJA?

Odgovor:

Če bi primerjamo dinske organizacije aktivnostjo mladih leta 1959, moram, ne dosega. Po da so se tudi res mladih v

ZACIJE SZDL RADEČE — ZDENKOM RAJNERJEM RAZRED JUGOSLAVIJE

n izvedbi je
bčanov; pri-
edalo preko

referendum
čna zmaga;
ektivnih po-
a dokaz iz-
občanov na-
rupnega šte-
e je volitev
10 %; za sa-
alo 3051 vo-
ti pa 393 vo-
neveljavnih
je 1,37 %.

je bilo ve-
glasovanja
ozemstvu, v
enem potot-
istih, ki se
niso udele-
ljno. Velik
eferenduma
dejstvo, da
siji aktivno
SZDL in
Zidanega
Jagnjenice,

NIK SOCIA-
OCENJUJEŠ
V RADE-

a je druž-
čah precej
ne mislim
zadovoljen
kaj izbolj-

ORGANI-
ETIH 1955—
NA ORGA-
I, SAJ JE
LAST KIP
AS NA AK-
ADINE DA-
A NASLED-
ANIZACIJ?

vnost mla-
Radečah z
let 1955 do
viti, da je
i je treba,
la in inte-
a bistveno

spremenili. Zadnje čase opažam izredno povečan interes in aktivnost mladih, saj se vključujejo in uspešno sodelujejo v vseh pomembnih akcijah. Torej radeška mladinska organizacija je na najboljši poti aktivizacije in lastne afirmacije.«

Vprašanje:

ALI VERUJEŠ V NAŠO MLADINO?

Odgovor:

»Popolnoma.«

Vprašanje:

KAKŠNO JE STANJE IN PERSPEKTIVA GOSPODARSTVA NA PODROČJU RADEČ?

Odgovor:

»Mislim, da je prav, če rečem, da se gospodarstvo na področju Radeč počasi, a vztrajno razvija. Imamo vrsto gospodarskih organizacij, ki predstavljajo močan gospodarski potencial in nakazujejo kraju boljše razvojne možnosti v naslednjem razdobju. V mislih imam predvsem tovarno papirja, kjer je že stekla proizvodnja na novem premaznem stroju, ki predstavlja velik napredek v finalizaciji proizvodnje. V srednjeročnem načrtu imajo postavitev IV. papirnega stroja, s čimer se bo bruto produkt skoraj podvojil. Tovarna »Peta« in obrtno podjetje »Obnova« imata tudi dokaj lepe razvojne možnosti. Zlasti mizarstvo pri »Obnovi« dosega zelo lepe uspehe. Konfekcija »KORAR« je najmlajša delovna organizacija v kraju in dosega prav dobre proizvodne in finančne rezultate.

Poseben problem, na katerega želim opozoriti, so takozvani dislocirani obratni, to je obratni, katerih sedeži so izven našega kraja, vendar kraj razen tega, da so ljudje zaposleni, nima ničesar. Ti ljudje in njihovi družinski člani koristijo komunalne in druge usluge kraja; deležni so zdravstvenega varstva, otroci obiskujejo osnovno šolo itd. mislim, da bo te stvari treba urediti skladno z ustavnimi amandmaji. Vprašanje je pereče, zlasti ker gre za več sto aktivnih delavcev.«

Vprašanje:

RADEČE SO NEKOČ SLOVELE KOT MOČNO AMATERSKO SREDIŠČE. DOBRO SE ŠE SPOMINJAM IGER NA PROSTEM: MIKLOVA ZALA, DIVJI LOVEC, MLINARJEV JANEZ;

IN OPERET: PLANINSKA ROŽA, HMELJSKA PRINCEZA, DIJAK PROSJAK ITD., KJER SI TUDI TI AKTIVNO SODELOVAL. NAŠE BRALCE BO GOTOVO ZANIMALO, ZAKAJ JE NEKDAJ TAKO RAZGIBANO KULTURNO ŽIVLJENJE, V ZADNJIH LETIH ZAMRLO?

Odgovor:

»Da, v tem pogledu res močno nazadujemo. Za to so objektivni in subjektivni vzroki. Močan vpliv televizije in komercializacija družbe — pehanje za materialnimi dobrinami ter splošno pomanjkanje časa; vse to je nekako zmalčilo tisti idealizem, ki je bil takrat prisoten in je predstavljal takorekoč glavno gonilno silo.«

Vprašanje:

ALI OBSTAJAJO OBJEKTIVNE MOŽNOSTI MASOVNIH UPRIZORITEV NA PROSTEM? ZNANO JE NAMREČ, DA SO SE NA OBISK POSAMEZNIH PREDSTAV VOZILI GLEDALCI IZ DRUGIH KRAJEV, CELO S POSEBNIMI VLAKI. ZANIMANJE JE BILO ZLASTI ZA »MIKLOVO ZALO« IZREDNO.

Odgovor:

»Dvomim.«

Vprašanje:

IN ZDRAVSTVO, KAKO JE UREJENO TO VPRAŠANJE V RADEČAH? SLISIJO SE GLASOVI, DA JE SPLOŠNA ZDRAVSTVENA SLUŽBA V KADROVSKEM POGLEDU NA NIVOJU IZ LETA 1945; ALI JE RES?

Odgovor:

»Res je. Prepričan sem, da bo v letu 1972 to vprašanje rešeno. Glede medsebojnih odnosov na Zdravstveni postaji Radeče imam vtis, da niso urejeni, so slabi.«

Vprašanje:

KAJ SODIŠ O SLOVENSKI TELEVIZIJI, ALI MENIŠ, DA SO MANJŠI KRAJI, KAMOR SOBITA TUDI RADEČE IN LAŠKO, ZAPOSTAVLJENI PRI INFORMATIVNIH ODDAJAH?

Odgovor:

»Ob praznovanju krajevnega praznika je bila prejšnje leto v Radečah TV ekipa, ki je posnela veliko zanimivega materiala, toda žal smo kaj malo od tega videli na ekranu. Pridružujem se mnenju Mariborčanov, ki trde, da je pretežni del informativnega TV programa spopolnjenega z dogodki iz Ljubljane in večjih krajev Gorenjske in delno Primorske. Podpiram predlog, da bi se RTV Ljubljana preimenovala v RTV Slovenija. Seveda bi bilo treba

temu primerno spreminiti tudi programsko politiko.

Še tole: referendum za samoprispevek v Ljubljani je televizija namenila ogromno časa in prostora v svojih oddajah. O referendumu v Radečah pa ni bilo govora, če izvajamo nekajsekundno poročilo v TV dnevniku na večer po glasovanju in intervju v radiu. Naj rečem še to, da je bila televizija o našem referendumu pravočasno obveščena.«

Vprašanje:

KAJ STORITI, DA BI SE POLOŽAJ IZBOLJŠAL?

Odgovor:

»Več pozornosti posvetiti važnim dogodkom v manjših krajih in jih vključiti v razne oddaje.«

Vprašanje:

NAŠE BRALCE BO GOTOVO ZANIMALO TVOJE MNENJE, TOREJ MNENJE ŠOLNIKA O VZGOJI OSNOVNOŠOLSKA MLADINE. KJE JE TEŽIŠČE VZGOJE? V ŠOLI ALI DOMA?

Odgovor:

»Težišče vzgoje je danes porazdeljeno na več faktorjev: radio, televizijo, tisk, družino in šolo. Težko je reči, kateri od teh medijev dominira. Menim, da bi kvarni vplivi nekaterih medijev izgubili na svoji moči, če bi se šola in dom pri vzgoji še bolj povezovala in dopolnjevala.«

Vprašanje:

KAKO GLEDAŠ NA RAZVOJ DRUŽBENOEKONOMSKIH ODNOSOV V DRŽAVI V LETU 1972?

Odgovor:

»Zaupam v delavski razred Jugoslavije.«

Vprašanje:

TVOJE ŽELJE V LETU 1972?

Odgovor:

»Želim, da bi se naše gospodarstvo stabiliziralo in cene umirile, da bi bili vedno in povsod složni v prizadevanjih za mir in svobodo... Vsem prebivalcem Radeč in okolice ter drugim v občini Laško pa želim mnogo sreče, uspehov in osebnega zadovoljstva v novem 1972. letu.«

Tovariš predsednik, hvala za odgovore.

Razgovor vodil:
MILAN JESENŠEK

POČASTITEV 60-LETNICE

Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani prireja vsako leto ob slovenskem kulturnem prazniku, Presernovem dnevu, razstavo. Na taki razstavi prikaže knjižnica iz svojega bogatega knjižnega in rokopisnega gradiva posamezno obdobje iz zgodovine slovenske književnosti ali pa je razstava posvečena posameznemu pesniku ali pisatelju. Lani je bila posvečena pisatelju Francu Sal. Finžgarju, ker je bila tedaj stoletnica njegovega rojstva, letos pa je z razstavo počastila spomin pesnika Antona Aškerc, ker poteče letos 60 let od njegove smrti (umrl 10. junija 1912 v Ljubljani).

Vsak Slovenec pozna pesnika Aškerc. Že v šolskih klopih se vsakdo seznani z njegovimi pesmimi in marsikatero (npr. Mejnik, Brodnik, Ponočna potnica) si še dolgo ohrani v spominu, ker se jo je učil na pamet. Za našo občino je Aškerc še posebno pomemben, ker je najznamenitejši kulturni delavec, ki je tu doma. Tudi njegove pesmi govore, da je pesnik naš domačin, saj je vanje vpletal tudi domače narečje. Leta 1892 je bil Aškerc za nekaj mesecev tudi župnijski upravitelj v domači fari, v Šmarjeti. Prav bo, da si vsaj od daleč ogledamo to spominsko razstavo v čast našega znamenitega rojaka.

V razstavni dvorani so v vitrinah razstavljene pod steklom knjige, slike in rokopisi, ki ponazarjajo Aškercovo življenje in delo. Tako vidimo npr. sliko rojstne hiše v Globokem pri Rimskih Toplicah, kjer je bil pesnik rojen 9. januarja 1856. Rojstna hiša oz. boljše rečeno koča ne stoji več, zato je taka slika tem bolj pomembna. Razstavljeno je tudi več

fotografij domačije na Senožehtih, kamor se je Aškercova družina preselila, ko je bil pesnik star tri leta in kjer je sedaj vzdana spominska plošča ter urejena spominska soba. Dalje vidimo tudi sliko Aškercove družine in pa seveda vse fotografije pesnika od njegove nove maše, ko je oblečen v dolg črn talar, pa do smrti, ko leži z dolgo brado na mrtvaškem odru.

Razstavljene so pesnikovi osebni dokumenti: krstni list (poleg njega je ohranjen tudi potrdilo, da je bil cepljen proti kozam; potrdilo je podpisal laški zdravnik dr. Urban Znidaršič), spričevala iz gimnazije in bogoslovja, potrdila o prejemu cerkvenih posvečenj v obliki nekakšnih diplom v latinščini (poleg škofa dr. Stepišnika je na njih podpisan tudi škofijski tajnik dr. Janez Žuza, poznejši laški dekan, umrl 1908), dalje dekreti o njegovih cerkvenih službah (v Podsredi, Šmarju pri Jelšah, Juršincih, Vitanju, Šmarjeti pri Rimskih Toplicah, Mozirju in v Škalah pri Velenju), dekret o njegovi upokojitvi kot kaplana, dalje o nastavitvi kot mestnega arhivarja v Ljubljani itd.

Na cerkvenih dekretih je večkrat namesto škofa podpisan ravnatelj škofijske pisarne monsignor Ignacij Orožen, znan zgodovinar in laški rojak (na rojstni hiši v Laškem na Aškercovem trgu št. 9 ima spominsko ploščo); na pisavi se pozna, da je bil Orožen v zadnjih letih življenja skoraj slep, pa je vseeno vodil škofijsko pisarno. Na ljubljanskih občinskih dekretih je podpisan tedanji župan Ivan Hribar. Med osebnimi dokumenti leži tudi potni list (izdan »v imenu njegovega veličanstva

Franca Jožefa I.«), ki je pesnika spremljal po njegovih številnih potovanjih v Srbijo, Bolgarijo, Grčijo, Turčijo, Italijo, Rusijo in na Poljsko.

V posebni vitrini so zbrana pisma, ki mu jih je pisal mariborski škof dr. Mihael Napotnik in Aškercovi odgovori na ta pisma. V teh pismih se nam pokaže spor, ki je nastal med Aškercem in njegovimi cerkvenimi

ANTON ASKERC (1856—1912)

predstojniki. Najprej ga je napadel goriški bogoslovni profesor dr. Anton Mahnič, ki je s svojo ozkosrčno ter pretirano in preostro literarno kritiko napadal razne slovenske pesnike in pisatelje (Stritarja, Trdino, Jurčiča, Levstika, Tavčarja); posebej je Mahnič napadal pesnika Gregorčiča in Aškerc, ker je smatral, da njuno pisanje ni v skladu z duhovniškim poklicem. Ker je Aškerc napadel Mahnič, se je s kritikami pridružil tudi mariborski škof, pa tudi nekateri farani so začeli Aškerc tožiti na škofijo, da svoje službe ne opravlja v redu. V razstavljenih pismih beremo različne očitke, ki se zdijo prav smešni. Aškerc je bil zaradi njih večkrat poklican v Maribor na zagovor k škofu. Toda Aškerc je bil odločnega in neuklonljivega značaja ter ga kritike in očitki niso preplašili. Iz pism razberemo, da se pozivom na zagovarjanje v Maribor večinoma ni odzval, ampak je samo pismeno odgovarjal na očitke in poudarjal, da svojega načina pesnikovanja ne bo opustil. Aškercov spor s škofom se je končal tako, da je leta 1898 zaprosil za upokojitve in se nato naselil v Ljubljani, kjer je dobil službo mestnega arhivarja.

V naslednji vitrini so razstavljena pisma, ki jih je Aškerc dobival od raznih slovenskih kulturnih delav-

PESNIK ANTON ASKERC IN NJEGOVA ROJSTNA HIŠA NA GLOBOKEM PRI RIMSKIH TOPLICAH PO LESOREZU MIHE MALEŠA (1923)

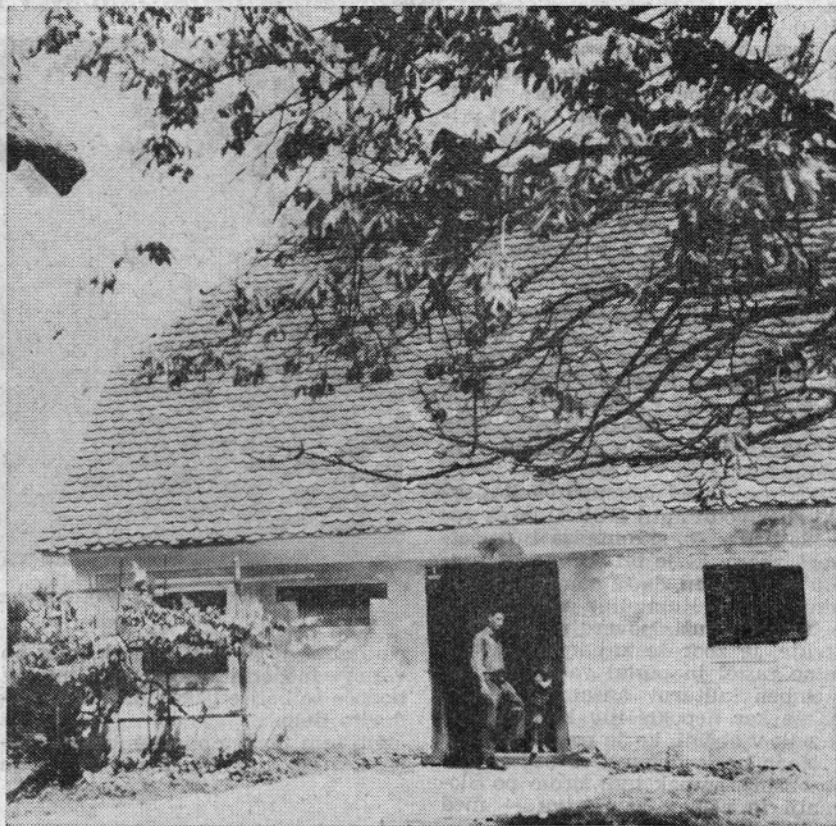
SMRTI ANTONA AŠKERCA

cev, pa tudi pisma, ki jih je Aškerc pisal svojim sorodnikom in znanjem. Razstavljeno je pismo, ki ga je pisal za god svoji teti Agati («Ajtki»); ta ga je podpirala s svojimi prihranki in mu omogočila študij. Na enem izmed pisem svojim domačim se je pesnik šaljivo podpisal: »Tone Oroslav Aškerc, Hrušovarjev, Knezov itd., kralj Topliški«. Veliko skupino med Aškerčevimi rokopisi tvorijo njegove pesmi; nekatere med njimi so prav lepopisno napisane, tako da lahko občudujemo pesnikovo veliko in čitljivo pisavo. V poznejših letih je Aškerčeva pisava bila vedno slabša in iz rokopisov, ki so razstavljeni iz zadnjih let pred smrtjo, lahko že iz pisave spoznamo, da je imel slabe živce.

Velik del razstave sestavljajo knjige, kjer so objavljene Aškerčeve pesmi od prve pesmi leta 1880 do leta 1971, ko so bile njegove pesmi ponovno ponatisnjene.

Poleg pesmi v izvirniku so razstavljeni prevodi Aškerčevih pesmi v tuje jezike. Največ so njegove pesmi prevajali v srbohrvaščino, poleg tega so pa posamezne pesmi prevedene tudi v češčino, ruščino, italijanščino, nemščino in celo v švedščino (vsi ti prevodi so bili na razstavi). Ker so Aškerčeve pesmi zelo blaglasne in med ljudstvom znane, so jih razni skladatelji uglasbili, bodisi za en glas (solo) s spremljavo klavirja ali pa za celoten pevski zbor. Tako so na razstavi postavljene na ogled skladbe na Aškerčevo besedilo, ki so jih uglasbili Anton Foerster, Risto Savin, Slavko Osterc in Matija Tomc.

Aškerc se je udeleževal tudi kot urednik. Urejeval je nekaj časa revijo »Ljubljanski zvon«, uredil pa je tudi izdajo Prešernovih pesmi in nekatere druge zbirke. Tudi to njegovo

»ROJSTNI DOM« PESNIKA BALAD IN ROMANČ ANTONA AŠKERCA NA SENOZETIH PRI RIMSKIH TOPLICAH, KJER JE PESNIK PREŽIVEL MLADOSTNE DNI — V HIŠI Z VZIDANO SPOMINSKO PLOŠČO STANUJE SEDAJ PESNIKOV NEČAK AŠKERC AVGUST Z DRUŽINO — AŠKERČEVINA, KOMAJ ČETRT URE HODA OD ZDRAVILIŠČA, JE POSTALA PRILJUBLJENA IZLETNA TOČKA OBISKOVALCEV RIMSKIH TOPLIC

delovanje je prikazano na razstavi. Prav tako so prikazani članki in knjige, ki pišejo o Aškercu, od Mahni-

čevih napadov nanj, preko člankov ob pesnikovi smrti do razprav v zadnjih desetletjih. Univ. profesorica dr. Marja Boršnik je za doktorat napisala razpravo o Aškercu in pozneje o njem napisala debelo knjigo. Poleg slikovnega materiala, ki je bil že omenjen, so razstavljene tudi Aškerčeve karikature, ki jih je narisal slikar Hinko Smrekar in fotografije Aškerčevih spomenikov v Celju in Ljubljani. Po razstavi dvorani so razobešeni različni Aškerčevi portreti, ki so jih naslikali slikarji Šantel, Koželj, Gaspari in Jakac.

Razstavo je pripravil višji znanstveni sodelavec Narodne in univerzitetne knjižnice prof. Janez Logar, ki je imel 7. februarja tudi otvoritveni govor. Razstavo so si v naslednjih 14 dneh ogledale številne šole in drugi obiskovalci.

Spodobilo bi se, da bi tudi v naši občini na primeren način počastili 60-letnico smrti našega znamenitega rojaka.

M. R.

PO 4. KOLU V STRELJANJU VODI SD »DUŠAN POŽENEL« IZ REČICE

Vsakoletna liga v streljanju z zračno puško na območju OOSO Laško je postala zanimiva za vse, saj tekmuje 9 družin, ki so raztresene po dokaj širokem območju.

Po 4. kolu uspešno vodi SD »Dušan Poženel« Rečica pred SD »Papirnica« Radeče in SD »Alojz Kerše« Laško.

Tudi med posamezniki se je kvaliteta zadovoljivo dvignila v primerjavi s prejšnjim letom, vrstni red je naslednji: LAVRINC Vinko, Rečica — 175; LANCAR Albin, Rečica — 172; BREČKO Stane, Rečica — 172; KOŽAR Toni, Pivovarna — 168; MATEK Roman, Zidani most — 167 krogov.

Občinski strelski odbor se je tudi odločil uvesti v svoj koledar tradicionalno tekmovanje ženskih ekip za »DAN ŽENA«. Prvo tekmovanje je bilo 26. februarja v Sedražu, katero je bilo zadovoljivo izvedeno s pomočjo tamkajšnje strelske družine. Sest domačih in ena

ekipa iz Hrastnika so dosegle naslednje rezultate: I. SD »RUDNIK« HRASTNIK z 910 krogi; II. »GALANTERJA« RIMSKE TOPLICE z 800 krogi; III. »GVIDO PAVLIC« SEDRAŽ z 750 krogi.

POSAMEZNO: prva KIRN Tončka Hrastnik z 247, druga GRACNAR Marica z 240 krogi, sledile so še SUSTAR Nada Hrastnik 233; VIDEČ Lenka Breze z 224 in KRUMPAK Ida Rimske Toplice z 224 krogi.

Za prijeten zaključek so poskrbela tudi nekatera podjetja in organizacije kot so OOSO Laško, OK SZDL Laško, Pivovarna Laško, Volna Laško, Papirnica Radeče, Kora Radeče in Trgovsko podjetje Radeče, ki so priskrbela darila za skromno obdaritev najboljših strelk.

Občinski strelski odbor Laško se ob tej priliki zahvaljuje vsem navedenim podjetjem za razumevanje in vročena darila, ki so popestrila naš program ob praznovanju DNEVA ŽENA, naših članic.

KOŽAR TONI

Deset let plodnega dela

PEVSKEGA ZBORA UPOKOJENCEV V LAŠKEM

Decembra lani je pevski zbor društva upokojencev v Laškem na občnem zboru ocenil delo zbora v minulem triletnem obdobju. Ob tej priliki je hkrati proslavil 10-letnico svojega obstoja. Pevski zbor uspešno deluje že polnih 10 let — od 16. septembra 1961, ko se je iz skromnega zbora prvih 9 članov razrasel v kvaliteten pevski zbor s povprečno 22 do 25 članov. Trenutno ima zbor 23 aktivnih članov — pevcev.

Ustanovitelji zbora so poleg njegovega predsednika **JUTRIŠE** Franca bili še: **HUDOHMET** Franc, **KOMARICKI** Hinko, **ZUPANC** Franc, **RAPOTEC** Jože, **PRIMOŽIČ** Albert, **RAPE** Janez, **MAGAJNA** Adolf, **URATARIČ** Holdi in **KLEMEN** Franjo.

Ves ta čas od ustanovitve je pevski zbor vodil Julij **GORIČ** in ga vodi še danes. Iz skromnega in začetnega zbora, ki je bil sprva le samemu sebi namen, da se namreč ta skupina ljudi — ljubiteljev petja na tem področju družijo, povezuje in udeležuje, je zbor že kaj kmalu kvaliteten rasel in postal važen ter pomemben kulturni ansambel, danes pa že kar nepogrešljiv kulturni dejavnik v občini, ko je postal znan in priznan ne le doma med občani naše občine, ampak tudi širom po Sloveniji in celo v zamejstvu — med koroškimi Slovenci.

V minulih treh letih skorajda ni bilo krajevne ali občinske proslave ali drugih podobnih srečanj, jubilejev ali slovesov, ko pevski zbor društva upokojencev ne bi nastopil s svojimi izbranimi točkami ter z njimi vedno znova ne pritegnil svojih poslušalcev.

V to obdobje 10 let zares plodnega dela se uvrščajo nastopi tega zbora na prireditvah »Pokaži kaj znaš«, in medsebojna pevska srečanja z zbori v občini, Celjem, Zasavjem ter zbori bivšega celjskega okraja. S tem zborom smo se srečali tudi še na malih zaslonih televizije, radijskih oddajah, na »Koncertu iz naših krajev«, radijskem tekmovanju pevskih zborov Slovenije, s koncertnimi točkami v domovih onemoglih itd.

In če bi povprašali predsednika tega zbora, kaj pravzaprav v tem zboru pogojuje tolikšen razmah, bi brez pomišljanja odgovoril: »To so pevci — člani zbora, ki nesebično z vso marljivostjo in neverjetno tovariško disciplino redno in točno hodi-jo k vajam. Prijateljsko vzdušje, ki vlada že 10 let v tem našem zboru, je bil in bo tudi v bodoče porok, da bo zbor uspešno deloval in se še naprej predstavljal naši vedno hvaležni publiki!«

Z dograditvijo doma upokojencev v Laškem je ta zbor v novih prostora-

PEVSKI ZBOR UPOKOJENCEV OB PRAZNIKU DNEVA ŽENA

rih doma našel svoj kotiček, kjer bo v novi moderni pevski sobi imel v bodoče še boljše pogoje za svoje plovdivoto delo.

Ob tem pomembnem jubileju zboru k njegovim uspehom, ki jih je

doslej dosegel s svojim marljivim in vztrajnim delom, iskreno čestitamo! Želimo mu, da bi s svojo pesmijo plemenitil srca poslušalcev in se za služeno uvrstil v vrh najboljših med najboljšimi. ar

SPOMLADANSKA DELA V KMETIJSTVU

POLJEDELSTVO:

Ozimno žito takoj spomladi obilno pognojimo z dušikom. Pozimi se je dušik izpral iz tal, rastline pa ga prav spomladi nujno potrebujejo, da se normalno obrastejo in dobro zasnujejo klasje.

Količino gnojila določimo glede na stanje posevka. Normalno prezimljenim posevkom dodamo od 100—200 kg nitromonkala na hektar, slabšim posevkom pa nekaj več. Kasneje v aprilu bomo žita še enkrat dognojili z dušikom, le v tem primeru lahko pričakujemo obilen pridelek.

Čim so podani ugodni pogoji za setev, posejemo jari ječmen in oves, da bosta imela dovolj časa za rast. Marca je zadnji čas, da pognojimo deteljišča s fosfornimi gnojili, da dodamo tudi nekaj kalijevega gnojila in travno deteljnino mešanico še do 200 kg nitromonkala.

V drugi polovici marca sejemo detelje in lucerno, po možnosti v jara žita in ne v ozimna žita.

Travnike povlečemo z vlačo ali brano, paziti pa moramo, da ne ranimo preveč travne ruše. V tem času

travnike tudi pognojimo predvsem s fosfornimi gnojili, najboljše pa je gnojenje z mešanimi gnojili, ki so sestavljeni posebej za gnojenje travnikov. (400—800 kg/ha).

SADJARSTVO:

V naši občini imamo v glavnem travniške nasade; intenzivnih sadovnjakov ni. Kljub temu nam pridelek sadja veliko pomeni, čeprav ga ne moremo prodajati. Ob boljši negi sadnega drevja, bi bil tudi pridelek sadja kvalitetnejši. Zato si oglejmo, kaj bi morali napraviti v sadovnjaku. Važno je čiščenje, gnojenje, precep-ljanje, pomladitev in odstranjevanje suhih dreves.

Pri starejšem drevju rast začne pešati, zato preredčimo pogoste veje, odstranimo bolne, poškodovane in suhe veje. Lahko znižamo vrhove in s tem dosežemo boljšo osvetlitev in lažje obiranje, škropljenje itd. Sorte, ki nam ne ustrezajo, lahko s precep-ljenjem nadomestimo z drugimi, to lahko opravimo, če drevesa niso prestara.

(Nadaljevanje na 12. strani)

800 LET JURKLOŠTRA (8)

IZ PREJSNJE STEVILKE:

Posest žičkega samostana je pri Ločah mejila na posest krške škofije. Zato ni čudno, da se je krški škof lahko bolje seznanil s kartuzijani in da je že približno 10 let po ustanovitvi žičkega samostana sam ustanovil v Jurkloštru nov kartuzijanski samostan. Cerkvenopolitične razmere, ki so tedaj vladale v krški škofiji in pa osebnost ter značaj škofa Henrika I., sta to ustanovitev še pospešili.

Krško škofijo je namreč pred 900 leti (1072) ustanovil salzburški nadškof Ebhard na svojem ozemlju in je ob ustanovitvi določil, naj bo krški škof mnogo bolj odvisen od njega kot drugi škofje od svojega metropolita. Nadškof si je tudi pridržal pravico, da sam postavlja novega krškega škofa. Glavni vir dohodkov je bila škofom zemljiška posest in vsakokratni vladar (kralj ali cesar) je vsakokratnemu škofu podelil isto zemljo v užitek ali »v fevd«, kot so rekli po tedanjem pravu; škofje so bili zaradi te zemlje, ki so je uživali, vladarjevi vazali. Le pri škofu je bilo drugače. Ob ustanovitvi krške škofije je namreč kralj Henrik IV. določil, da dobiva krški škof zemljo v fevd ne naravnost od vladarja, ampak s posredovanjem salzburškega nadškofa in je bil zato krški škof tudi glede imovine podrejen svojemu metropolitu, salzburškemu nadškofu. Krški škofje so se začeli beriti proti tej preveliki odvisnosti, ki ni bila utemeljena v splošnem pravu.

Škof Henrik I. je vladal krško škofijo v letih 1167–1174. Predno je postal škof, je bil benediktinski menih in nazadnje opat samostana sv. Petra v Salzburgu, zato je delovanje samostanov in življenje v samostanih dobro poznal. Kot škof se je uveljavil s svojimi diplomatskimi sposobnostmi, ali po domače bi rekli, bil je zvit mož in »z vsemi žavbami namazan«. Cerkvene razmere so bile tedaj takšne, da je bilo dovolj prilik za razne intrige. Tedanji cesar Friderik Rdečebriček je prišel v spor s papežem Aleksandrom III.; cesar je dal postaviti protipapeža in je silil nemške škofe, naj odpovejo pokorščino papežu Aleksandru III. in priznajo oblast njegovega protipapeža. Toda salzburški nadškof Konrad II. in njemu podrejeni krški škof sta se držala papeža Aleksandra III. proti cesarju in od njega postavljenemu papežu. Toda leta 1169 je umrl salzburški nadškof Konrad II. in cesar ni hotel novemu nadškofu Adalber-

tu, ki je bil pristaš papeža Aleksandra, izročiti zemljiške posesti v fevd (užitek). Tako je ostal novi nadškof brez dohodkov in ni mogel opravljati svoje službe, zato se je umaknil na Česko, odkoder je bil doma. Salzburško nadškofijo je kot njegov namestnik (generalni vikar) vodil krški škof Henrik.

Škof Henrik je tedaj užival vso naklonjenost papeža Aleksandra III., saj se mu je hotel papež izkazati hvaležnega za zvestobo. V čas te papeževe naklonjenosti sodi tudi ustanovitev Jurkloštra. Škof Henrik je smatral, da so take razmere (spor med cesarjem in papežem, odsotnost salzburškega nadškofa) primerne, da uresniči svoje načrte glede večje samostojnosti svoje škofije.

Krška škofija je bila tedaj prav majhna, obsegala je 8 župnij (ki pa so bile mnogo večje kot današnje), zato jo je Henrik želel razširiti na svoja zemljiška posestva, ki tedaj niso bila pod njegovo cerkveno oblastjo. Da bi si pridobil večji ugled, je Henrik I. sklenil, da bo ustanovil samostan. Ker so bili tedaj kartuzijani nov red in zato »moderni«, je izbral njih, saj jih je poznal iz žičkega samostana. Verjetno na ozemlju svoje

svojo zaščito. Ta listina ima papežev svinčen pečat in nosi datum 2. junija brez letnice, izdana pa je v mestecu Anagni pri Rimu. Iz zgodovinskih zapiskov vemo, da se je papež Aleksander III. mudil v Anagniju na dan 2. junija dvakrat, leta 1173 in 1174, torej prideta v poštev za izdajo listine obe letnici oziroma prva letnica še bolj, ker se je škof Henrik v drugi polovici leta 1173 že nagibal na cesarjevo stran. Papež piše v tej listini jurkloštrskim menihom, da je iz pisma krškega škofa Henrika I. izvedel za ustanovitev Jurkloštra. Pri tedanjih prometnih zvezah lahko računamo, da je moralo poteči nekaj mesecev, da je škofovo pismo prišlo do papeža takoj ob ustanovitvi, ali šele potem, ko je samostan že nekaj časa obstajal. Z ozirom na obe možni letnici papeževe potrditve lahko sklepamo, da je bil Jurklošter dejansko ustanovljen najpozneje leta 1172 oz. 1173, lahko pa tudi že kakšno leto prej, na kratko rečeno v času po letu 1170. Tako je letnica 1170, ki je kot ustanovitev vklesana pred vhodom v jurkloštrsko cerkev, res samo približna; prava 800-letnica Jurkloštra verjetno poteka v času, ko izhaja naš članek.

OBE STRANI SVINČENEGA PEČATA PAPEŽA ALEKSANDRA III. — NA ENI STRANI JE PAPEŽEVO IME, NA DRUGI PA PODOBI SV. PETRA IN PAVLA

škofije na Koroškem ni našel primerne samote, zato je na svoji zemljiški posesti na Kozjanskem izbral dolino Gračnice, ki je bila dovolj od rok za naselitev kartuzijanov. Tako je prišlo do ustanovitve Jurkloštra.

Natančna letnica nam ni znana, ker se Henrikova ustanovna listina ni ohranila. Pač pa imamo listino papeža Aleksandra III., ki je potrdil ustanovitev samostana in ga vzel pod

S tem, da je papež vzel Jurklošter v svojo zaščito, je bila samostanska posest zavarovana pred grabežljivimi sosednjimi plemiči, ki so si nezakonito prisvajali tujo posest. Sodišča proti takim nepoštenim plemičem niso dosti opravila, ker so bili sodniki iz vrst prav tega plemstva.

(NADALJEVANJE PRIHODNJIČ)

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

RAZPORED ZOBOZDRAVSTVENE DEŽURNE SLUŽBE

ZA MAREC 1972

V marcu 1972 bo zobozdravstvena dežurna služba pri Javni zobni polikliniki Celje nudila prvo pomoč v nujnih primerih ob sobotah od 14.—19. ure in nedeljah ter praznikih od 9.—18. ure

1972	Zdravnik
4. 3. in 5. 3.	Kogovšek dr. Albin
11. 3. in 12. 3.	Krolo dr. Zvone
18. 3. in 19. 3.	Lavrenčič dr. Dušan
25. 3. in 26. 3.	Premik dr. Marjan

DELA V KMETIJSTVU

(Nadaljevanje z 10. strani)

V tem času sadimo nova drevesa. Pazimo, da izkoplamo dovolj velike jame (1,5—2 m) in zemljo primerno pognojimo. Zemlja v starih sadovnjakih je izžerpana in nima dovolj hranilnih snovi, zato hira tudi sadno drevje in je še bolj občutljivo za razne bolezni in škodljivce. To preprečimo z dovoljnim in pravilnim gnojenjem. Količina gnojil je odvisna od lastnosti zemlje in stanja sadnih dreves. Gnojenje ne sme biti enostransko, zato gnojimo vedno z vsemi glavnimi hranilnimi snovmi, še bolj pa je, če ga pognojimo s hlevskim gnojem, ki prinaša v zemljo mnogo organskih snovi in mikroorganizmov. Pri tem nastaja humus, ki povečuje rodnost zemlje.

VARSTVO RASTLIN:

Čeprav v naših razmerah škropljenje ni ekonomsko utemeljeno, bomo vendarle opravili zimsko škropljenje, ker le tako si bomo ohranili sadno drevje. Škropili bomo predvsem mlado, dobro očiščeno drevje, staro in bolno pa bomo rajši odstranili iz sadovnjaka. Škropili bomo temeljito, tudi koreninski vrat. Vzeli bomo škropiva, ki jih imajo trgovine na zalogi, saj so vsa dobra in škropili po navodilih, ki se obvezno nahajajo na embalaži škropiva. Pri škropljenju pazimo, da se ne poškodujemo.

V tem času škropimo tudi žita, če so zaplevljena s smolencem ali rdečo

mrtno koprivo ter drugim semen-skim plevelom.

PAVLINA PLAZNIK
dipl. ing. agronomije

Gibanje prebivalstva v občini

SMRTI:

— MAČEK Franc, (64), upokojenec, Lipni dol 1/a;
— RAZBORŠEK Ferdinand, (63), preužitkar, Marijina vas 20;
— JANCIC Martin, (72), kmet, Mišji dol 14;
— MLAKAR Jožefa, (84), gospodinja Strensko 4;
— GORIŠEK Ivan, (52), kmet, Lokavec 19;
— SUMRAK Josip, (75), upokojenec, Radeče 201;
— NOVAK Jožefa, (82), gospodinja, Svibno 4;
— NOVAK Karl, (53), delavec, Zagrad 26;
— NOVAK Antonija, (83), preužitkarica, Veliko Sirje 79;
— RAZPRGAR Viktor, (88), upokojenec, Radeče 146;
— ČAJKO — ŠEŠERKO Stefan, (83), upokojenec, Radeče 20;
— CEC Jakob, (87), preužitkar, Čimer-no 10;
— PETRIN Marija, (70), upokojenka, Obrežje pri Zidanem mostu 13;
— POVH Janez, (77), upokojenec, Radeče 7;
— SOTLAR Karolina, (43), gospodinja, Radeče 105;

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE VETERINARSKÉ POSTAJE LAŠKO

ZA MAREC 1972

V marcu 1972 bo dežurna služba Veterinarske postaje Laško poslovala po naslednjem razporedu:

1972	Zivinozdravnik	Telefonska številka
4. 3.—6. 3.	Dipl. vet. Vahtar Boris, Radeče	(klicati postajo milice Radeče)
11. 3.—13. 3.	Dipl. vet. Kolman Jakob, Laško	73-979
18. 3.—20. 3.	Malenšek dr. Slavko, Laško	73-996
25. 3.—27. 3.	Dipl. vet. Vahtar Boris, Radeče	(klicati postajo milice Radeče)

Dežurstvo v zgoraj navedenih dneh traja od 12. ure prvega dne do 7. ure zjutraj tretjega dne.

Dežurni veterinar opravlja umetno osemenjevanje v času dežurstva na poziv lastnika plemenice na določenem mestu.

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE

ZA MAREC 1972

V čaku od 1. 3. do 31. 3. 1972 bo dežurna služba zdravnikov za področje Laško in Rimske Toplice (od sobote popoldne do ponedeljka zjutraj tudi za območje Radeče) in k temu spadajoče okolice poslovala po naslednjem razporedu:

1972	Zdravnik
1. 3.—5. 3.	Pečar dr. Samo
6. 3.—12. 3.	Dolanc dr. Jože
13. 3.—19. 3.	Velikonja dr. Tone
20. 3.—26. 3.	Pečar dr. Samo
27. 3.—31. 3.	Dolanc dr. Jože

Potrebni obiski na domu naj se naročajo pri posameznih zdravnikih do 12. ure. Vsi bolniki in poškodovanci, ki jim je potrebna nujna zdravniška pomoč, naj se javljajo izven rednega delovnega časa dežurnim v ambulanti.

»Naše delo« izhaja mesečno — Izdaja Skupščina občine Laško — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Lev TIGAR — Uredništvo in uprava: Laško 1, telefon 73-045, interna številka 4 in 6 — Cena za vsako številko 1 din — Ziro račun pri Službi družbenega knjigovodstva, podružnica Laško št. 5071-637-55 — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 15. dne v mesecu — Nenaročenih rokopisov ne vračamo. Tisk in klišej AERO, kemična in grafična industrija Celje